

31998R0974

11.5.1998

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 139/1

UREDBA SVETA (ES) št. 974/98**z dne 3. maja 1998****o uvedbi eura**

SVET EVROPSKE UNIJE JE

preprečuje uporabe različic tega izraza v splošni rabi v državah članicah; ker Evropski svet tudi meni, da mora biti ime enotne valute isto v vseh uradnih jezikih Evropske unije ob upoštevanju obstoja različnih abeced;

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti tretjega stavka člena 109l(4) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

(3) ker mora Svet v skladu s tretjim stavkom člena 109l(4) Pogodbe poleg sprejema menjalnih razmerij sprejeti potrebne ukrepe za hitro uvedbo eura;

ob upoštevanju mnenja Evropskega monetarnega inštituta ⁽²⁾,

(4) ker mora Svet, kadar država članica na podlagi člena 109k(2) Pogodbe postane sodelujoča država članica, v skladu s členom 109l(5) Pogodbe sprejeti druge potrebne ukrepe za hitro uvedbo eura kot enotne valute v tej državi članici;

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽³⁾,

(1) ker ta Uredba opredeljuje določbe monetarne zakonodaje držav članic, ki so sprejele euro; ker so bile določbe o neprekinjeni veljavnosti pogodb o zamenjavi sklicevanja na ekuje v sklicevanje na eure v pravnih instrumentih in opredeljenih v Uredbi Sveta (ES) št. 1103/97 z dne 17. junija 1997 o nekaterih določbah v zvezi z uvedbo eura ⁽⁴⁾; ker uvedba eura zadeva vsakodnevne operacije celotnega prebivalstva sodelujočih držav članic; ker je treba ukrepe, razen ukrepov te uredbe in Uredbe (ES) št. 1103/97, preučiti, da se zagotovi uravnotežen prehod, zlasti za potrošnike;

(5) ker mora Svet na prvi dan tretje faze na podlagi prvega stavka člena 109l(4) Pogodbe sprejeti menjalna razmerja, po katerih se morajo nepreklicno določiti razmerja valute sodelujočih držav članic, euro pa mora nadomestiti te valute po teh nepreklicno določenih razmerjih;

(2) ker je bila na zasedanju Evropskega sveta v Madridu, dne 15. in 16. decembra 1995, sprejeta odločitev, da je izraz „eku“, ki se uporablja v pogodbi in označuje evropsko valuto, generične narave; ker so vlade 15 držav članic dosegle skupni dogovor, da je ta odločitev dokončno sprejeta razlaga ustreznih določb pogodbe; ker je bil „euro“ izbran za ime evropske valute; ker se euro kot valuta sodelujočih držav članic deli na sto podenot, imenovanih „cent“; ker opredelitev imena „cent“ ne

(6) ker je treba zaradi odsotnosti tveganja menjalnega razmerja med enoto eura in enotami nacionalnih valut ali med enotami nacionalnih valut v tem smislu razlagati tudi zakonske določbe;

(7) ker je namen izraza „pogodba“, ki se uporablja pri opredelitvi pravnih instrumentov, vključiti vse vrste pogodb, ne glede na to, kako so bile sklenjene;

⁽¹⁾ UL C 369, 7.12.1996, str. 10.

⁽²⁾ UL C 205, 5.7.1997, str. 18.

⁽³⁾ UL C 380, 16.12.1996, str. 50.

⁽⁴⁾ UL L 162, 19.6.1997, str. 1.

(8) ker je potrebno prehodno obdobje za pripravo neovirane prehode na euro, in to med zamenjavo valut sodelujočih držav članic z eurom in uvedbo bankovcev in

- kovancev eura; ker bodo v tem obdobju enote nacionalne valute opredeljene kot podenote eura; ker je s tem določena zakonita enakovrednost med enoto eura in enotami nacionalnih valut;
- (9) ker bo euro v skladu s členom 109g Pogodbe in Uredbe (ES) št. 1103/97 nadomestil ECU na dan 1. januarja 1999 kot obračunsko enoto institucij Evropskih skupnosti; ker mora biti euro tudi obračunska enota Evropske centralne banke (ECB) in centralnih bank sodelujočih držav članic; ker bo v skladu z madridskimi sklepi Evropski sistem centralnih bank (ESCB) izvajal operacije monetarne politike v enoti eura; ker to ne preprečuje nacionalnim centralnim bankam, da bi v prehodnem obdobju obračunavale v lastni nacionalni valuti, zlasti za svoje osebe in javno upravo;
- (10) ker lahko vsaka sodelujoča država članica v prehodnem obdobju dovoli polno uporabo enote eura na svojem ozemlju;
- (11) ker se lahko v prehodnem obdobju pogodbe, nacionalne zakonodaje in drugi pravni instrumenti veljavno pripravijo z uporabo enote eura ali enote nacionalne valute; ker v tem obdobju ne sme nič, kar je v tej uredbi navedeno, vplivati na veljavnost kakršnega koli sklicevanja na enoto nacionalne valute v katerem koli pravnem instrumentu;
- (12) ker morajo gospodarski subjekti, razen če ni drugače dogovorjeno, upoštevati valuto pravnega instrumenta pri izpolnjevanju vseh določb, ki jih navaja ta instrument;
- (13) ker imajo enota eura in enote nacionalnih valut isto veljavnost; ker je treba zagotoviti, da se plačila na neki račun znotraj sodelujoče države članice lahko izvedejo v enoti eura ali v ustrezni enoti nacionalne valute; ker se določbe o plačilih na račun uporabljajo tudi za čezmejna plačila, imenovana v enoti eura ali enoti nacionalne valute računa upnika; ker je treba zagotoviti neovirano delovanje plačilnega sistema, tako da se opredelijo določbe, ki urejajo nakazila na račune s plačilnimi instrumenti, ki se plačujejo prek teh sistemov; ker določbe o plačilih na račune ne pomenijo, da morajo finančni posredniki zagotoviti druge načine plačila ali proizvode, imenovane v neki določeni enoti eura; ker določbe o plačilih na račune ne prepovedujejo finančnim posrednikom uskladitve, da bi v prehodnem obdobju uskladili uvajanje plačilnih ugodnosti, imenovanih v enoti eura, ki se opira na skupno tehnično infrastrukturo;
- (14) ker bodo v skladu s sklepi, sprejetimi na zasedanju Evropskega sveta v Madridu, sodelujoče države članice s 1. januarjem 1999 začele nov javni dolg izdajati v enoti eura za prosto trgovanje; ker je zaželeno dovoliti izdajateljem dolga preimenovanje valute neporavnanih dolgov v enoto eura; ker morajo biti določbe o preimenovanju valute take, da se lahko uporabljajo tudi za področja pristojnosti tretjih držav; ker se mora izdajateljem omogočiti, da preimenujejo valuto neporavnane dolga, če je ta izražen v nacionalni valuti države članice, ki je preimenovala del ali celoten neporavnani dolg svojih vladnih ustanov; ker te določbe ne urejajo uvedbe dodatnih ukrepov za spreminjanje pogojev neporavnane dolga, da bi se med drugim spremenil nominalni znesek neporavnane dolga, ker so to zadeve, ki jih ureja ustrezna nacionalna zakonodaja; ker je zaželeno, da se dovoli državam članicam izvesti ustrezne ukrepe za zamenjavo obračunske enote operativnih postopkov organiziranega trga;
- (15) ker bodo morda potrebni dodatni ukrepi na ravni Skupnosti za razjasnitev učinka uvedbe eura na uporabo obstoječih določb zakonodaje Skupnosti, zlasti glede neto izravnave, kompenzacije in podobnih učinkov;
- (16) ker se lahko obveznost uporabe enote eura zahteva na podlagi zakonodaje Skupnosti; ker lahko v transakcijah z javnim sektorjem sodelujoče države članice dovolijo uporabo enote eura; ker v skladu z referenčnim scenarijem, ki ga je določil Evropski svet na madridskem zasedanju, zakonodaja Skupnosti, ki opredeljuje časovni okvir splošne uporabe enote eura, dopušča določeno svobodo posameznim državam članicam;
- (17) ker lahko Svet v skladu s členom 105a Pogodbe sprejme ukrepe za uskladitev apoenov in tehničnih specifikacij vseh kovancev;

(18) ker bankovci in kovanci zahtevajo ustrezno zaščito pred ponarejanjem;

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

DEL I

OPREDELITVE

Člen 1

Za namene te uredbe:

— „sodelujoče države članice“ pomenijo Belgijo, Nemčijo, Španijo, Francijo, Irsko, Italijo, Luksemburg, Nizozemsko, Avstrijo, Portugalsko in Finsko,

— „pravni instrumenti“ pomenijo zakonske predpise, upravne akte, sodne odločbe, pogodbe, enostranske pravne akte, plačilna sredstva, ki niso bankovci in kovanci, in druge instrumente s pravnim učinkom,

— „menjalno razmerje“ pomeni nepreklicno določeno menjalno razmerje, ki ga je Svet sprejel za valute vseh sodelujočih držav članic skladno s prvim stavkom člena 109l(4) Pogodbe,

— „enota eura“ pomeni enoto valute iz drugega stavka člena 2,

— „enote nacionalnih valut“ pomenijo enote valut sodelujočih držav članic, kakor so te enote opredeljene na dan pred začetkom tretje faze ekonomske in monetarne unije,

— „prehodno obdobje“ pomeni obdobje, ki začne veljati 1. januarja 1999 in izteče 31. decembra 2001,

— „preimenovati“ pomeni zamenjati enote, v katerih je imenovan znesek neporavnane dolga iz enote nacionalne valute v enoto eura, kakor je opredeljeno v členu 2, to preimenovanje pa nima nobenega učinka na spremembe drugih pogojev dolga, ker se za to uporablja ustrezna nacionalna zakonodaja.

DEL II

ZAMENJAVA VALUT SODELUJOČIH DRŽAV ČLANIC Z EUROM

Člen 2

Na dan 1. januarja 1999 postane euro valuta vseh sodelujočih držav članic. Enota valute je en euro. En euro se deli na sto centov.

Člen 3

Valute vseh sodelujočih držav članic se zamenjajo z eurom po menjalnem razmerju.

Člen 4

Euro je obračunska enota Evropske centralne banke (ECB) in centralnih bank sodelujočih držav članic.

(19) ker bankovci in kovanci, izraženi v enotah nacionalne valute, izgubijo status zakonitega plačilnega sredstva najpozneje šest mesecev po izteku prehodnega obdobja; ker omejitve plačil v bankovcih in kovancih, ki so jih iz javnih razlogov določile države članice, niso nezdržljive s statusom bankovcev in kovancev eura kot zakonitega plačilnega sredstva, pod pogojem, da so na razpolago druga zakonska sredstva za poravnavo monetarnih dolgov;

(20) ker se bodo na koncu prehodnega obdobja pravni instrumenti, ki obstajajo na koncu prehodnega obdobja, morali brati, kakor da so imenovani v enoti eura, glede na ustrezno menjalno razmerje; ker ni potrebna fizična sprememba valute obstoječih pravnih instrumentov za doseg tega rezultata; ker se bodo pravila zaokroževanja, določena v Uredbi (ES) št. 1103/97, uporabila tudi na koncu prehodnega obdobja ali po prehodnem obdobju; ker je morda zaželeno, da se zaradi jasnosti fizično preimenovanje valute opravi, kakor hitro je to mogoče;

(21) ker odstavek 2 Protokola 11 o nekaterih določbah v zvezi z Združenim kraljestvom Velike Britanije in Severne Irske določa, da odstavek 5 tega protokola med drugim učinkuje, če Združeno kraljestvo obvesti Svet, da ne namerava vstopiti v tretjo fazo; ker je Združeno kraljestvo obvestilo Svet na dan 30. oktobra 1997, da ne namerava vstopiti v tretjo fazo; ker odstavek 5 med drugim določa, da člen 109l(4) Pogodbe ne velja za Združeno kraljestvo;

(22) ker je Danska, sklicujoč se na odstavek 1 Protokola 12 o nekaterih določbah v zvezi z Dansko, sporočila, po Edinburškem sklepu z dne 12. decembra 1992, da ne bo sodelovala v tretji fazi; ker v skladu z odstavkom 2 navedenega protokola vsi členi in določbe Pogodbe in Statuta ESCB, ki se nanašajo na odstopanje, veljajo tudi za Dansko;

(23) ker se bo enotna valuta, v skladu s členom 109l(4) Pogodbe, uvedla samo v državah članicah brez odstopanja;

(24) ker se ta uredba uporablja na podlagi člena 189 Pogodbe, zanjo veljata Protokola 11 in 12 ter člen 109k(1),

DEL III

PREHODNE DOLOČBE

Člen 5

Členi 6, 7, 8 in 9 se uporabljajo v prehodnem obdobju.

Člen 6

1. Euro se deli tudi v enote nacionalne valute po menjalnih razmerjih. Vsaka delitev na nižje enote te valute se ohrani. Ob upoštevanju določb te uredbe se še naprej uporablja monetarno pravo sodelujočih držav članic.

2. Če je pravni instrument izražen v enoti nacionalne valute, ta navedba velja, kakor če bi se uporabljala enota eura po menjalnem razmerju.

Člen 7

Zamenjava valut sodelujočih držav članic z eurom ne sme imeti sama na sebi učinka spremembe valute, v kateri so imenovani pravni instrumenti, ki so obstajali na dan zamenjave.

Člen 8

1. Ukrepe, ki jih je treba izvesti na podlagi pravnih instrumentov, ki določajo uporabo ali so izraženi v enoti nacionalne valute, je treba opraviti v tej enoti nacionalne valute. Ukrepe, ki jih je treba izvesti na podlagi pravnih instrumentov in določajo uporabo, ali so izraženi v valuti eura, je treba opraviti v tej enoti.

2. Stranke lahko z dogovorom odstopijo od določb odstavka 1.

3. Ne glede na določbe odstavka 1 lahko dolžnik vse zneske, izražene v enoti eura ali v enoti nacionalne valute neke sodelujoče države članice in plačljive znotraj te države članice z nakazilom na račun upnika, plača v enoti eura ali v ustrezni enoti nacionalne valute. Znesek se nakaže na račun upnika v valuti njegovega računa ob menjavi, opravljeni po menjalnem razmerju.

4. Ne glede na določbe odstavka 1, lahko vsaka sodelujoča država članica izvede potrebne ukrepe, da se:

— nepravilni dolg, ki so ga izdale vladne ustanove države članice, preimenuje v enoto eura, kakor določa Evropski sistem integriranih računov, izražen v enoti svoje nacionalne valute in izdan na podlagi lastnega prava. Če je neka država članica izvedla tak ukrep, izdajatelj lahko dolg, imenovan v tej enoti nacionalne valute države članice, preimenuje v enoto eura, razen če tako preimenovanje pogodbeni pogoji izrecno izključujejo; ta določba velja za dolg, ki so ga izdale vladne ustanove države članice, in tudi za

obveznice in druge oblike jamstvenega dolga, prenosljive na trgih kapitala, in za instrumente denarnega trga, ki jih izdajo drugi dolžniki,

— omogoči sprememba obračunske enote njihovih operativnih postopkov, in sicer se enota nacionalne valute spremeni v enoto eura:

(a) na trgih običajne menjave, kliringa in poravnave vseh instrumentov, navedenih v poglavju B Priloge k Direktivi Sveta 93/22/EGS z dne 10. maja 1993 o finančnih storitvah na področju vrednostnih papirjev ⁽¹⁾ in blaga; in

(b) v sistemih za običajno menjavo, kliring in poravnavo plačil.

5. Določbe, ki niso vsebovane v odstavku 4, zahtevajo pa uporabo enote eura, lahko sodelujoče države članice sprejmejo v skladu s časovnim okvirom, ki ga določa zakonodaja Skupnosti.

6. Nacionalne zakonske določbe sodelujoče države članice, ki dovoljujejo ali zahtevajo neto izravnano, kompenzacijo ali metode s podobnim učinkom, veljajo za monetarne obveznosti, ne glede na njihovo valuto, če je ta valuta v enoti eura ali v enoti nacionalne valute ob zamenjavi, opravljeni po menjalnem razmerju.

Člen 9

Bankovci in kovanci, izraženi v enoti nacionalne valute, obdržijo svoj status zakonitega plačilnega sredstva znotraj ozemskih meja od dneva pred začetkom veljavnosti te uredbe naprej.

DEL IV

BANKOVCI IN KOVANCI EURA

Člen 10

Na dan 1. januarja 2002 bodo ECB in centralne banke sodelujočih držav članic spustile v obtok bankovce, imenovane v eurih. Ne glede na člen 15 bodo ti bankovci, izraženi v eurih, edini bankovci s statusom zakonitega plačilnega sredstva v vseh teh državah članicah.

⁽¹⁾ UL L 141, 11.6.1993, str. 27. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 95/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 168, 18.7.1995, str. 7).

Člen 11

Na dan 1. januarja 2002 sodelujoče države članice izdajajo kovance, izražene v eurih ali centih, v skladu z apoeni in tehničnimi specifikacijami, ki jih Svet lahko določi v skladu z drugim stavkom člena 105a(2) Pogodbe. Ne glede na člen 15 bodo ti kovanci edini kovanci s statusom zakonitega plačilnega sredstva v vseh teh državah članicah. Razen organa izdajatelja in tistih oseb, ki so izrecno imenovane na podlagi nacionalne zakonodaje države članice izdajateljice, se od nobene stranke ne zahteva, da sprejme več kakor 50 kovancev pri enem plačilu.

Člen 12

Sodelujoče države članice morajo zagotoviti zadostne sankcije zoper ponarejanje in zlorabo bankovcev in kovancev eura.

DEL V

KONČNE DOLOČBE*Člen 13*

Členi 14, 15 in 16 se začnejo uporabljati ob koncu prehodnega obdobja.

Člen 14

Če pravni instrumenti, ki veljajo ob koncu prehodnega obdobja, navajajo enote nacionalne valute, se take navedbe berejo kakor navedbe eura po ustreznem menjalnem razmerju.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah v skladu s Pogodbo, po določbah Protokola 11 in 12 in člena 109k(1).

V Bruslju, 3. maja 1998

Uporabljajo se pravila o zaokroževanju, določena z Uredbo (ES) št. 1103/97.

Člen 15

1. Bankovci in kovanci, izraženi v enoti nacionalne valute, kakor je navedeno v členu 6(1), ostanejo zakonito plačilno sredstvo znotraj ozemeljskih meja največ šest mesecev po koncu prehodnega obdobja; to obdobje se lahko skrajša z nacionalno zakonodajo.

2. Vsaka sodelujoča država članica lahko za obdobje do šest mesecev po preteku prehodnega obdobja določi pravila za uporabo bankovcev in kovancev, imenovanih v enoti svoje nacionalne valute, kakor je omenjeno v členu 6(1), in lahko izvede vse potrebne ukrepe za njihovo odstranitev iz obtoka.

Člen 16

V skladu z zakoni ali prakso sodelujočih držav članic morajo posamezni izdajatelji bankovcev in kovancev še naprej sprejemati, za eure po menjalnem razmerju, bankovce in kovance, ki so jih predhodno izdali.

DEL VI

ZAČETEK VELJAVNOSTI*Člen 17*

Ta uredba začne veljati 1. januarja 1999.

Za Svet
Predsednik
G. BROWN